

© Ministry of Justice of the Czech Republic, www.justice.cz. [Translation already published on the official website of the Ministry of Justice of the Czech Republic.] Permission to re-publish this translation has been granted by the Ministry of Justice of the Czech Republic for the sole purpose of its inclusion in the Court's database HUDOC.

© Ministerstvo spravedlnosti České republiky, www.justice.cz. [Překlad již zveřejněný na oficiální webové stránce Ministerstva spravedlnosti České republiky.] Povolení k opětovnému zveřejnění tohoto překladu bylo uděleno Ministerstvem spravedlnosti České republiky pouze pro účely zařazení do databáze Soudu HUDOC.

RADA EVROPY

EVROPSKÝ SOUD PRO LIDSKÁ PRÁVA

DRUHÁ SEKCE

VĚC METZOVÁ proti ČESKÉ REPUBLICE (stížnost č. 38194/02)

ROZSUDEK

ŠTRASBURK

18. dubna 2006

*Tento rozsudek nabude právní moci za podmínek stanovených v článku 44 odst. 2 Úmluvy.
Může být předmětem formálních úprav.
Pořízený překlad rozsudku do češtiny není překladem oficiálním.*

Ve věci Metzová proti České republice,

Evropský soud pro lidská práva (druhá sekce), zasedající v senátu ve složení
pánové J.-P. COSTA, *předseda*, I. CABRAL BARRETO, K. JUNGWIERT,
V. BUTKEVYCH M. UGREKHELIDZE, paní A. MULARONI, E. FURA-
SANDSTRÖM, *soudci*, a paní S. DOLLÉ, *tajemnice sekce*,
po poradě konané dne 28. března 2006,
vynesl tento rozsudek, který byl přijat uvedeného dne:

ŘÍZENÍ

1. Řízení bylo zahájeno stížností (č. 38194/02) směřující proti České republice, kterou dne 17. října 2002 podala Soudu občanka České republiky, paní Zdena Metzová („stěžovatelka“), na základě článku 34 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod („Úmluva“).

2. Stěžovatelku zastupuje pan J. Brož, advokát se sídlem v Brně. Českou vládu („vláda“) zastupuje její zmocněnec pan V. A. Schorm z Ministerstva spravedlnosti.

3. Soud dne 8. prosince 2004 rozhodl oznámit stížnost vládě a na základě článku 29 odst. 3 Úmluvy projednat přijatelnost a odůvodněnost stížnosti současně.

SKUTKOVÝ STAV**OKOLNOSTI PŘÍPADU**

4. Stěžovatelka se narodila v roce 1946 a bydliště má v Brně.

5. Dne 29. května 1992 podala stěžovatelka k Obvodnímu soudu pro Prahu 4 žalobu na vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů. Dle vlády byla žaloba soudu doručena dne 1. června 1992. Dne 3. listopadu 1992 obdržel soud písemné vyjádření stěžovatelčina bývalého manžela, které čítalo 295 stran.

6. Dne 8. září 1994 konal obvodní soud ústní jednání, které bylo odročeno za účelem vypracování znaleckého posudku. Dne 8. listopadu 1994 byl jmenován znalec.

7. Dne 5. května 1995 byli účastníci řízení předvoláni k informativní schůzce na 29. června 1995, na niž se však nedostavili.

8. Dne 14. září 1995 proběhlo další jednání ve věci v nepřítomnosti žalovaného. Dne 17. listopadu 1995 znalec sdělil, že kvůli neochotě žalovaného spolupracovat není možné znalecký posudek zpracovat. Dne 11. prosince 1995 soud účastníkům řízení uložil, aby znalci poskytli součinnost.

9. Dne 19. ledna 1996 žalovaný sdělil soudu, že je nemocen a nemůže předložit požadované podklady. Učinil tak až dne 16. února 1996. Dne 19. února 1996 byl spis odeslán znalci, který byl však mezitím z funkce odvolán. Dne 25. března 1996 byl přibrán nový znalec, kterému byl spis odeslán dne 23. června 1996. Dne 23. září 1996 byl znalec urgován a dne 11. října 1996 pak spis vrátil soudu s tím, že pro značnou vytíženost není časově v jeho

silách posudek vypracovat. Dne 19. prosince 1996 byl přibrán další znalec, kterému byl dne 6. února 1997 odeslán spis.

10. Dne 24. února 1997 znalec okresnímu soudu sdělil, že nemá k dispozici potřebné podklady. Dne 7. března 1997 se u soudu konala schůzka se znalcem. Dne 17. března 1997 pak soud vyzval účastníky, aby předložili výpis z katastru nemovitostí a snímek pozemkové mapy. Dne 27. května 1997 bylo vypracování znaleckého posudku soudem urgováno. Znalec dne 13. června 1997 odpověděl, že stále nemá k dispozici potřebné podklady. Soud dne 1. července 1997 žalovanému uložil pořádkovou pokutu. Ten se však proti tomuto rozhodnutí dne 29. července 1997 odvolal. Dne 10. prosince 1997 byl předložen znalecký posudek.

11. Na jednání konaném dne 15. ledna 1998 projevíli účastníci ochotu vyřešit spor dohodou. Dne 5. března 1998 proběhlo další jednání. Žalovaný doručil soudu dne 1. dubna 1998 své vyjádření ke znaleckému posudku. O týden později soud znalci uložil, aby svůj posudek doplnil ve smyslu námitek žalovaného, což znalec učinil dne 14. května 1998. Zároveň byla ustanovena znalkyně k odhadu ceny movitých věcí, která svůj posudek předložila dne 24. listopadu 1998.

12. Dne 29. prosince 1998 byl soudem přibrán další znalec k odhadu ceny dalších věcí. Tento znalec dne 22. ledna 1999 soudu sdělil, že nemá k vypracování tohoto posudku dostatečnou kvalifikaci. Dne 27. ledna 1999 byl tudíž na jeho místo přibrán znalec nový, který si však opakovaně nevyzvedl spis. Soud proto ustanovil jiného znalce a dne 28. června 1999 mu odeslal spis. Dne 10. srpna 1999 znalec předložil vypracovaný posudek.

13. Ve dnech 14. října 1999 a 3. února¹ a 2. března 2000 proběhla ve věci tři ústní jednání, přičemž na posledním z nich byl vyhlášen rozsudek, kterým soud rozhodl o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů.

14. Dne 12. května 2000 se žalovaný odvolal. Dne 30. května 2000 požádala vyřizující soudkyně předsedu soudu, aby ji z projednávání věci vyloučil s tím, že se vzhledem k urážlivým výroky žalovaného na její adresu považuje za podjatou. Dne 21. června 2000 Městský soud v Praze žádosti soudkyně vyhověl.

15. Dne 10. července 2000 byla projednáním věci pověřena nová soudkyně, která dne 20. července 2000 vyzvala žalovaného k doplnění odvolání. Žalovaný tak učinil dne 20. srpna 2000. O pět dní později byla věc předložena městskému soudu, který ji však vrátil se žádostí o doplnění.

16. Dne 7. září 2000 soud vyzval účastníky k zaplacení soudního poplatku. Dne 26. října 2000 byla věc opět předložena městskému soudu, který dne 16. února 2001 rozsudek soudu prvního stupně zrušil a věc mu vrátil k dalšímu projednání.

17. Dne 1. března 2001 byla stěžovatelka vyzvána, aby svou žalobu upravila dle pokynů městského soudu. Dne 4. dubna 2001 stěžovatelka namítla, že rozhodnutí odvolacího soudu je nesrozumitelné. Dne 11. dubna 2001 soud vydal opravné usnesení a stěžovatelka žalobu dne 4. července 2001 doplnila. Dne 16. července 2001 byl žalovaný vyzván, aby se k žalobě vyjádřil. Soud jeho vyjádření obdržel dne 23. října 2001 po opakovaných urgencích ve dnech 4. září a 11. října 2001.

18. Dne 29. ledna 2002 obvodní soud opět vydal rozsudek, jímž rozhodl o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů. Dne 11. března 2002 se oba účastníci řízení odvolali. Dne 19. března 2002 byli vyzváni k doplnění svých odvolání. Žalovaný tak učinil dne 27. března 2002. Odůvodnění svého odvolání doplnil dne 17. dubna 2002, tedy poté, co

¹ Na druhé jednání se účastníci nedostavili.

mu byl dne 8. dubna 2002 ustanoven právní zástupce. Stěžovatelka doplnění doručila dne 23. května 2002.

19. Dne 31. října 2002 bylo soudu doručeno vyjádření žalovaného k odvolání stěžovatelky. Dne 11. ledna 2003 žalovaný „opravil“ své odvolání. Dne 6. února 2003 byl spis odeslán městskému soudu. Dne 22. dubna 2003 žalovaný požádal o poskytnutí lhůty k předložení dalších listinných důkazů. Dne 13. května 2003 předložil soudu nové vyjádření k odvolání stěžovatelky. Spis byl dne 2. června 2003 předložen odvolacímu soudu.

20. Dne 1. srpna 2003 požádal žalovaný o odročení nařízeného ústního jednání.

21. Dne 15. října 2003 rozhodl městský soud o přibrání znalce k doplnění znaleckého posudku. Znalec dodatek předložil dne 1. prosince 2003.

22. Dne 5. února 2004 vydal soud rozhodnutí, kterým potvrdil rozsudek obvodního soudu. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 30. března 2004.

23. Dne 26. května 2004 podal žalovaný dovolání. Dne 12. srpna 2004 byl spis předložen Nejvyššímu soudu, který dne 1. září 2004 rozhodl o odložení vykonatelnosti rozsudku. Řízení podle všeho doposud neskončilo.

PŘÁVNÍ POSOUZENÍ

I. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 6 ODS. 1 ÚMLUVY

24. Stěžovatelka namítá, že délka řízení byla v rozporu s požadavkem na rozhodnutí v „přiměřené lhůtě“ ve smyslu článku 6 odst. 1 Úmluvy, který zní:

„Každý má právo na to, aby jeho záležitost byla (...)v přiměřené lhůtě projednána (...) soudem (...), který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích (...).“

25. Relevantní období započalo dne 1. června 1992 a dosud neskončilo. Trvá tedy přibližně třináct let a deset měsíců pro tři stupně soudní soustavy.

A. K přijatelnosti

26. Soud shledal, že tato část stížnosti není zjevně neopodstatněná ve smyslu článku 35 odst. 3 Úmluvy. Soud dále nezjistil žádný jiný důvod, pro který by měla být prohlášena za nepřijatelnou. Proto ji prohlašuje za přijatelnou.

B. K odůvodněnosti

27. Soud připomíná, že přiměřenost délky soudního řízení je třeba hodnotit podle okolností případu a s ohledem na kritéria vyplývající z jeho judikatury, jimiž jsou zejména složitost věci, chování stěžovatele a příslušných orgánů jakož i význam sporu pro dotyčné osoby (viz rozsudek *Frydlender proti Francii* [velký senát], č. 30979/96, § 43, ESLP 2000-VII). Dále připomíná, že pouze ty průtahy, které je možné přičítat státu, mohou vést k závěru, že přiměřená délka řízení nebyla dodržena (viz mimo jiné rozsudek *Monnet proti Francii* ze dne 27. října 1993, série A č. 273-A, s. 12, § 30).

28. Vláda uvádí, že řízení o vypořádání bezpodílového spoluvlastnictví manželů obecně vykazují jistou míru složitosti. V daném případě vláda poukazuje na potřebu posoudit četné znalecké posudky. Dle názoru vlády dobu trvání řízení prodlužoval také žalovaný, když nespolupracoval se znalci. Často navíc předkládal obšírná podání. Vláda dodává, že ústní

jednání musela být kvůli nepřítomnosti účastníků opakovaně odročována. Vláda připouští, že určité prodlevy byly způsobeny znalci, zdůrazňuje však, že soudy se v případě potíží vždy snažily zjednat nápravu. Vláda je toho názoru, že délka řízení byla způsobena skutečnostmi, které nelze přičítat státním orgánům.

29. Stěžovatelka s vládou nesouhlasí. Závěrem zdůraznila, že článek 6 odst. 1 Úmluvy byl porušen.

30. V případech, které nastolovaly podobné otázky jako projednávaná věc (viz výše citovaný rozsudek ve věci *Frydlender*), již Soud mnohokrát dospěl k závěru, že k porušení článku 6 odstavce 1 Úmluvy došlo.

31. Po posouzení všech předložených dokumentů se Soud domnívá, že by k délce řízení přispěli do určité míry účastníci řízení, a zejména pak žalovaný, vláda neuvedla žádnou skutečnost či argument, které by Soud mohly vést k vyslovení odlišného závěru v projednávané věci. S ohledem na příslušnou judikaturu Soud dospěl k závěru, že v daném případě byla délka řízení nepřiměřená a že nebyl dodržen požadavek na vydání rozhodnutí v „přiměřené lhůtě“.

K porušení článku 6 odst. 1 tedy došlo.

II. K TVRZENÉMU PORUŠENÍ ČLÁNKU 13 ÚMLUVY

32. Stěžovatelka dále s odvoláním na článek 13 Úmluvy namítá, že v České republice neexistuje soud, u kterého by si mohla stěžovat na nepřiměřenou délku řízení.

33. Soud poznamenává, že tato část stížnosti souvisí s námitkou posuzovanou výše, a je tedy třeba ji prohlásit za přijatelnou.

34. Soud připomíná, že článek 13 zaručuje právo na účinné právní prostředky nápravy před národním orgánem v případě, že dojde k porušení požadavku na projednání věci v přiměřené lhůtě obsaženého v článku 6 odst. 1 (viz rozsudek *Kudla proti Polsku* [velký senát], č. 30210/96, § 156, ESLP 2000-XI). Dále podotýká, že v minulosti již odmítl námitky a argumenty vlády a nespátřuje žádné důvody k vyslovení jiného závěru v projednávané věci.

35. Soud má tedy za to, že v daném případě došlo k porušení článku 13 Úmluvy, poněvadž ve vnitrostátním právu neexistuje právní prostředek nápravy, jehož prostřednictvím by se stěžovatelka mohla domoci rozhodnutí, které by potvrdilo její právo na projednání věci v přiměřené lhůtě, jak vyžaduje článek 6 odst. 1 Úmluvy.

III. K POUŽITÍ ČLÁNKU 41 ÚMLUVY

36. Článek 41 Úmluvy stanoví:

„Jestliže Soud prohlásí, že bylo porušena Úmluva nebo její Protokoly, a jestliže vnitrostátní právo zúčastněné Vysoké smluvní strany umožňuje jen částečné odstranění důsledků tohoto porušení, Soud přizná v případě potřeby poškozené straně spravedlivé zadostiučinění.“

A. Újma

37. Stěžovatelka ponechává otázku spravedlivého zadostiučinění na uvážení Soudu.

38. Vláda žádá Soud, aby v případě, že vysloví závěr o porušení Úmluvy, přiznal stěžovatelce z titulu morální újmy takovou částku, jejíž výše bude přiměřená okolnostem případu a bude vycházet z judikatury Soudu.

39. Soud se domnívá, že stěžovatelce musela vzniknout morální újma. Na spravedlivém základě jí proto přiznává z tohoto titulu částku 9 000 €.

B. Náklady řízení

40. Stěžovatelka nepožaduje náhradu nákladů řízení.

C. Úroky z prodlení

41. Soud považuje za vhodné, aby byly úroky z prodlení založeny na úrokové míře marginální zápůjční facility Evropské centrální banky, navýšené o tři procentní body.

Z TĚCHTO DŮVODŮ SOUD JEDNOMYSLNĚ

1. *prohlašuje* stížnost za přijatelnou;
2. *rozhoduje*, že došlo k porušení článku 6 odst. 1 Úmluvy;
3. *rozhoduje*, že došlo k porušení článku 13 Úmluvy;
4. *rozhoduje*,
 - a) že žalovaný stát má stěžovatelce zaplatit ve lhůtě tří měsíců ode dne, kdy rozsudek nabude právní moci podle článku 44 odst. 2 Úmluvy, částku 9 000 € (devět tisíc eur) jako náhradu morální újmy, která se převede na národní měnu žalovaného státu podle kursu platného ke dni zaplacení, a dále případnou částku daně;
 - b) že od uplynutí výše uvedené lhůty až do zaplacení bude stanovená částka navyšována o prostý úrok se sazbou rovnající se sazbě marginální zápůjční facility Evropské centrální banky platné v tomto období, zvýšené o tři procentní body;

Vyhotoveno v anglickém jazyce a sděleno písemně dne 18. dubna 2006 v souladu s článkem 77 odst. 2 a 3 Jednacího řádu Soudu.

S. DOLLÉ
tajemnice

J.-P. COSTA
předseda